

T.C.

BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Tarih, Kültür ve Sanat Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

(TAKSAM)

Politika İyileştirme Raporu

(2023–2025)

1. Giriş ve Amaç

TAKSAM, 24 Ocak 2020 tarih ve 31018 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelikle kurulmuş olup Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde faaliyet göstermektedir. Merkezin misyonu, Bandırma ve yakın çevresinin tarihi ile sosyo-kültürel değerlerini ortaya koymak, sahip olduğu kültürel mirası korumak ve tanıtmaktır. Vizyonu ise, bölgenin tarihsel ve kültürel mirasını bilimsel yöntemlerle belirleyerek akademik ve toplumsal düzeyde görünür kılmak, bu mirasın korunmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına öncülük etmektir. Bu doğrultuda TAKSAM, yerel tarih, sözlü tarih, kültür, sanat, edebiyat, gelenek ve arkeoloji alanlarında disiplinlerarası çalışmalar yürüten, üniversite ile toplum arasında güçlü bir bağ kuran bir merkez olarak yapılandırılmıştır.

Kuruluşundan itibaren merkezin önceliği yalnızca akademik bilgi üretmek değil, aynı zamanda toplumsal katkı sağlamak olmuştur. Bu kapsamda saha araştırmaları, sözlü tarih çalışmaları, arşiv projeleri, konferanslar, atölye çalışmaları ve kitap yayınları aracılığıyla hem öğrencilerin akademik gelişimine katkıda bulunulmakta hem de yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve bölge halkıyla iş birliği yapılmaktadır. Böylece TAKSAM, Bandırma ve çevresinin tarihsel belleğini görünür kılmakta ve bölgenin kültürel kimliğinin korunmasına yönelik toplumsal farkındalık oluşturmaktadır.

Bu rapor, 2023–2025 döneminde TAKSAM tarafından gerçekleştirilen faaliyetleri kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Raporun temel amacı, merkezin güçlü ve gelişime açık yönlerini belirlemek, karşılaşılan sorunları ve riskleri analiz etmek ve gelecek dönemde politika iyileştirmelerine zemin hazırlayacak öneriler geliştirmektir. Özellikle öğrenci katılımının güçlendirilmesi, ulusal ve uluslararası iş birliklerinin kurumsallaştırılması, dijital altyapının geliştirilmesi ve akademik çıktıların görünürlüğünün artırılması bu raporun odaklandığı başlıca alanlardır. Bu yönüyle rapor, TAKSAM’ın hem akademik hem de toplumsal düzeyde daha etkin, sürdürülebilir ve görünür bir merkez haline gelmesi için stratejik bir yol haritası sunmaktadır.

2. Mevcut Durum Analizi

2023 yılı, merkezin yerel tarih ve sözlü tarih projelerine başlaması, toplumu ve öğrencileri bilgilendirmeye ve bilinçlendirmeye yönelik çalışmalarının gerçekleştirilmesi ile dikkat çekmiştir. 2024 yılı ise daha yoğun bir faaliyet dönemine sahne olmuştur. Bu dönemde Bandırma Belediyesi Meclis ve Encümen Kararları Dijital Arşiv Projesi hayata geçirilmiş, ayrıca “Osmanlı Arşiv Belgelerinde Erdek” ve “Osmanlı Arşiv Belgelerinde Gönen” adlı kitap projeleri üzerinde çalışılmıştır. Yıl boyunca düzenlenen dokuz konferans ile hem öğrenciler hem de yerel halk tarihsel ve güncel meseleler üzerine bilgilendirilmiş, Manyas, Gönen ve Bandırma ilçelerinde gerçekleştirilen saha ve yüzey araştırmalarıyla yerel tarih veritabanı zenginleştirilmiştir. 2025 yılında ise merkezin hedefleri arasında üniversite içi ve dışı iş birliklerinin geliştirilmesi, dijital arşiv çalışmalarının sürdürülmesi ve öğrencilerin saha araştırmalarına daha aktif katılımının sağlanması ön plana çıkmıştır.

TAKSAM’ın güçlü yönleri arasında yerel tarih ve kültür alanında yürüttüğü özgün saha araştırmaları, öğrencilerin projelere aktif katılımı, bölgesel kurumlarla kurulan iş birlikleri ve genişleyen yayın projeleri bulunmaktadır. Bununla birlikte merkezin uluslararası görünürlüğünün sınırlı olması, dijital arşivleme kapasitesindeki eksiklikler ve akademik çıktıların ulusal ve uluslararası düzeyde daha fazla yaygınlaştırılmaya ihtiyaç duyması gelişime açık alanlar olarak dikkat çekmektedir.

3. Sorunlar ve Riskler

Merkezin önündeki temel sorunların başında kaynak ve bütçe yetersizlikleri gelmektedir. Bu durum hem yürütülen projelerin kapsamını sınırlamakta hem de yeni araştırma ve yayın girişimlerinin düzenli bir biçimde sürdürülebilmesini zorlaştırmaktadır. Özellikle dijital arşiv projeleri ve saha araştırmaları gibi uzun vadeli ve emek yoğun faaliyetler için maddi kaynakların kısıtlılığı, merkezin hedeflediği ivmeyi yakalamasını engellemektedir. Bunun yanı sıra, dijital altyapıdaki eksiklikler, arşiv materyallerinin etkin bir şekilde depolanması, sınıflandırılması ve araştırmacıların kullanımına sunulması süreçlerinde aksamalara yol açmaktadır. Uluslararası ortaklıkların sürdürülebilirliğinde yaşanan güçlükler de merkezin görünürlüğünü ve akademik etki alanını daraltmaktadır. Kısa süreli iş birlikleri çoğu zaman kalıcı sonuçlar üretmemekte, bu da merkezin uluslararası ağlarda sürekli bir aktör olmasının önüne geçmektedir.

Öğrencilerden alınan geri bildirimler ise başka bir sorun alanını işaret etmektedir. Öğrenciler, saha çalışmalarında daha fazla uygulamalı etkinlik, araştırma pratiği ve doğrudan deneyim fırsatları talep etmektedir. Bu talepler, merkezin akademik üretim ile öğrenci merkezli öğrenme süreçlerini daha dengeli bir şekilde bütünleştirmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla kaynak yetersizlikleri, dijital altyapı eksiklikleri ve uluslararası iş birliği sorunlarının yanı sıra öğrenci beklentilerinin karşılanmasında yaşanan bu boşluk, merkezin önümüzdeki dönemde politika iyileştirme çalışmalarında öncelik vermesi gereken kritik alanlar olarak öne çıkmaktadır.

4. Stratejik Hedefler

Önümüzdeki dönemde merkezin stratejik hedefleri öğrenci odaklı faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, ulusal ve uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi, akademik çıktıların süreklilik kazanması ve dijitalleşme süreçlerinin tamamlanması olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin saha araştırmalarında daha aktif rol almaları, düzenli çalıştay ve seminerlerle eğitim faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi, yerel kurumlarla sürdürülebilir projeler yürütülmesi, uluslararası akademik ağlarda daha görünür olunması ve “Osmanlı Arşiv Belgelerinde ...” kitap serisinin devam ettirilmesi bu hedefler kapsamında öne çıkan başlıklardır. Ayrıca merkezin Bandırma Belediyesi arşivinin dijitalleştirilmesini tamamlaması da stratejik hedefler arasında yer almaktadır.

5. Eylem Planı (2025–2027)

2025–2027 döneminde uygulanması öngörülen eylem planı, yerel tarih çalıştayları ve öğrenci araştırma kongrelerinin düzenlenmesini, dijital arşiv portalının kurulmasını ve politika notları ile tematik raporların düzenli olarak yayımlanmasını içermektedir. Bu faaliyetlerin aşamalı biçimde hayata geçirilmesiyle birlikte hem öğrenci katılımının güçlendirilmesi hem de merkezin akademik ve toplumsal görünürlüğünün artırılması hedeflenmektedir.

6. Sonuç ve Öneriler

TAKSAM 2025–2027 döneminde uygulanması öngörülen eylem planı, yerel tarih çalıştayları ve öğrenci araştırma kongrelerinin düzenlenmesini, dijital arşiv portalının kurulmasını ve politika notları ile tematik raporların düzenli olarak yayımlanmasını kapsamaktadır. Bu faaliyetler yalnızca akademik üretimi çeşitlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda merkezin toplumsal görünürlüğünü güçlendirecek şekilde tasarlanacaktır. Özellikle yerel halka açık etkinlikler, belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarıyla kurulacak ortaklıklar, dijital ortamda erişilebilir içeriklerin geliştirilmesi, merkezin toplum nezdindeki bilinirliğini artıracaktır. Böylece TAKSAM, yalnızca üniversite içi bir araştırma birimi olarak değil, aynı zamanda Bandırma ve çevresinin tarihsel-kültürel belleğini görünür kılan, toplumla sürekli etkileşim halinde olan bir merkez haline gelecektir.